

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 3.12.2008
COM(2008) 815 konč.

2008/0244 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil

(prenovitev)

{SEC(2008) 2944}
{SEC(2008) 2945}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. Ozadje predloga

- Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog je prenovitev Direktive Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil¹ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o pogojih za sprejem).

Poročilo o oceni glede uporabe direktive o pogojih za sprejem v državah članicah, ki ga je Komisija izdala 26. novembra 2007², pa tudi prispevki različnih zainteresiranih strani v okviru postopka posvetovanja o zeleni knjigi³ so izpostavili več pomanjkljivosti v zvezi z ravno pogojev za sprejem za prosilce za azil, ki večinoma izhajajo iz dejstva, da Direktiva trenutno podeljuje državam članicam veliko stopnjo diskrecije v zvezi z vzpostavitvijo pogojev za sprejem na nacionalni ravni.

Kot je bilo napovedano že v načrtu politike azila⁴, je ta predlog del prvega svežnja predlogov, namenjenih zagotovitvi večje usklajenosti in boljših standardov zaščite v okviru skupnega evropskega azilnega sistema (v nadaljnjem besedilu: CEAS). Njegovo sprejetje poteka hkrati s prenovitvijo dublinske uredbe⁵ in prenovitvijo uredbe Eurodac⁶. Komisija bo leta 2009 predlagala spremembe direktive o pogojih⁷ in direktive o azilnih postopkih⁸. Prav tako bo v prvem četrtletju leta 2009 predlagala ustanovitev evropskega podpornega urada za azil, katerega namen bo zagotoviti praktično pomoč državam članicam pri sprejemanju odločitev o prošnjah za azil. Podporni urad bo s posebnim strokovnim znanjem in izkušnjami ter praktično podporo zagotavljal tudi pomoč državam članicam, katerih nacionalni azilni sistemi so pod posebnim pritiskom, zlasti zaradi njihovega geografskega položaja, da bodo lahko izpolnjevale zahteve zakonodaje Skupnosti.

¹ UL L 31, 6.2.2003, str. 18.

² Poročilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o uporabi direktive 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil, COM(2007) 745.

³ Zelena knjiga o prihodnjem skupnem evropskem azilnem sistemu, COM(2007) 301.

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Načrt politike azila – Celostni pristop k zaščiti v EU“ z dne 17. junija 2008, COM(2008) 360.

⁵ Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, COM(2008) 820.

⁶ Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (ES) št. [...] [o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, COM(2008) 825.

⁷ Direktiva Sveta 2004/83/ES minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite, UL L 304, 30.9.2004, str. 12.

⁸ Direktiva Sveta 2005/85/ES o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah, UL L 326, 13.12.2005, str. 13.

- Splošno ozadje

Dejavnosti za vzpostavitev CEAS so se začele nemudoma po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe maja 1999 in sicer na podlagi smernic, določenih na zasedanju Evropskega sveta v Tampereju. Cilj prve faze sistema CEAS (1999–2005) je bil uskladiti pravne okvire držav članic na podlagi skupnih minimalnih standardov. Direktiva o pogojih za sprejem je bila prva izmed petih dokumentov azilne zakonodaje v EU, oblikovanih na podlagi sklepov iz Tampereja. Direktiva želi vzpostaviti pogoje za sprejem, ki bi prosilcem za azil običajno zadoščali za zagotovitev „dostojnega življenjskega standarda in primerljivih življenjskih pogojev v vseh državah članicah“.

Haaški program je pozval Komisijo, naj zaključi oceno pravnih instrumentov prve faze ter da Svetu in Evropskemu parlamentu predloži predloge za instrumente in ukrepe druge faze, da bi bili sprejeti pred koncem leta 2010. Ta predlog je odziv na poziv in z njim se želijo ustrezno odpraviti pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene v prvi fazi azilne zakonodaje.

V to oceno učinka, ki je priložena k temu predlogu, so vključeni podrobna analiza problemov, ki so bili ugotovljeni v zvezi s to direktivo in povezani s pripravami na njeno sprejetje, določitev in ocena možnih politik ter določitev in ocena najprimernejše politike.

- Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije

Ta predlog je v celoti skladen s sklepi Evropskega sveta v Tampereju iz leta 1999 in Haaškim programom iz leta 2004 v zvezi z vzpostavitvijo CEAS.

2. Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi

Komisija je menila, da je treba pred predložitvijo novih pobud z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi začeti tudi poglobljen razmislek in razpravo o prihodnji strukturi CEAS. Zato je junija 2007 predstavila zeleno knjigo, v kateri obravnava možnosti za oblikovanje druge faze CEAS. V okviru javnega posvetovanja je Komisija prejela 89 prispevkov, ki so jih predložile številne zainteresirane strani⁹. Izpostavljena vprašanja in predlogi rešitev med posvetovanjem so zagotovili osnovo za načrt politike, ki določa časovni načrt za prihodnja leta in navaja ukrepe, ki jih Komisija namerava predlagati, da bi končala drugo fazo CEAS, vključno s predlogom za spremembo direktive o pogojih za sprejem. Načrt politike določa tudi več ciljev, ki jih je treba doseči med drugo fazo azilne zakonodaje v zvezi s sprejemom prosilcev za azil.

Poročilo Komisije o oceni je bilo pripravljeno na osnovi dveh študij o stanju uporabe Direktive¹⁰. S tema študijama je Komisija dobila dragocene informacije v zvezi s področji, ki jih je treba obravnavati v tem predlogu spremembe.

Komisija je 5. marca 2008 z državami članicami ter v okviru Odbora za priseljevanje in azil (CIA) neuradno razpravljala o širših smernicah tega predloga. Med decembrom 2007 in

⁹ Na voljo na: http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/gp_asylum_system/news_contributions_asylum_system_en.htm.

¹⁰ Evropska migracijska mreža (EMN): „Sistemi za sprejem, njihove zmogljivosti in socialni položaj prosilcev za azil znotraj sprejemnega sistema v državah članicah EU“, maj 2006 – študija, ki je bila naročena pri Akademski mreži za pravne študije o priseljevanju in azilu v Evropi „Odysseus“.

marcem 2008 so bila organizirana tudi srečanja z akademskimi strokovnjaki, državami članicami, nevladnimi organizacijami, UNHCR in poslanci Evropskega parlamenta, da bi se zbrala njihova mnenja o nadaljnji izboljšavi standardov glede pogojev za sprejem. Dne 29. aprila 2008 je bilo organizirano srečanje z UNHCR in nevladnimi organizacijami za razpravo o specifičnih vprašanjih v zvezi z obravnavanjem oseb s posebnimi potrebami.

Posvetovane strani so se na splošno strinjale glede nadaljnjega usklajevanja pogojev za sprejem v drugi fazi azilne zakonodaje. Toda nekatere države članice so poudarile potrebo po ohranitvi določene stopnje prožnosti v zvezi z dostopom do trga dela in materialnimi pogoji za sprejem, medtem ko so druge izrazile, da bi pomanjkljivosti v zvezi z ranljivimi prosilci za azil raje odpravile z ukrepi praktičnega sodelovanja kot pa z zakonodajnim poseganjem.

Predlog Komisije do določene mere upošteva ta vprašanja, zlasti v zvezi z dostopom do trga dela in modalitetami, vzpostavljenimi na nacionalni ravni za zagotovitev ustreznih materialnih pogojev za sprejem za prosilce za azil. Toda ob upoštevanju velikih vrzeli, ki so bile ugotovljene v zvezi z določanjem posebnih potreb in dostopom do obravnavanja, se je Komisija odločila, da bo v okviru tega predloga obravnavala tudi to vprašanje.

3. Pravni elementi predloga

- Povzetek predlaganega ukrepa

Glavni cilj tega predloga je, da se v okviru druge faze azilne zakonodaje zagotovijo višji standardi obravnavanja prosilcev za azil v zvezi s pogoji za sprejem, ki bi v skladu z mednarodnim pravom zagotavljali dostojen življenjski standard. Prav tako je potrebno nadaljnje usklajevanje nacionalnih predpisov o pogojih za sprejem za omejitev pojava sekundarnega gibanja prosilcev za azil v državah članicah, saj so taka gibanja posledica razlik v nacionalnih politikah sprejema.

V tem smislu predlog obravnava naslednja vprašanja:

1. področje uporabe direktive:

Predlog razširja področje uporabe Direktive z vključitvijo subsidiarne zaščite. Ta sprememba je nujna za zagotovitev skladnosti s trenutnim pravnim redom EU, zlasti z direktivo o pogojih, ki uvaja pravni pojem subsidiarne zaščite. Predlog poleg tega za ustrezno razjasnitev *rationae materiae* Direktive določa, da se uporablja za vse vrste azilnih postopkov in za vsa geografska območja ter ustanove, ki sprejemajo prosilce za azil.

2. dostop do trga dela:

Dostop do zaposlitve je koristen tako za prosilca za azil kot za državo članico gostiteljico. Olajšan dostop prosilcev za azil do zaposlovanja lahko prepreči izključevanje iz gostujoče družbe in tako olajša vključevanje. Prav tako bi spodbujal samozadostnost prosilcev za azil. Obvezna brezposelnost po drugi strani državi povzroča stroške zaradi izplačevanja dodatne socialne pomoči. V zvezi s tem je treba omeniti, da omejitve na trgu dela lahko spodbudijo

nezakonito delo¹¹. To zlasti velja za tiste države članice, ki vzpostavljajo prepreke za dostop na trg dela in hkrati prosilcem za azil zagotavljajo zelo majhno socialno pomoč.

Namen predloga je tako olajšati dostop do trga dela. Predvidena sta zlasti dva ukrepa. Predlog zagotavlja predvsem, da bodo prosilci za azil lahko vstopali na trg dela najpozneje po šestih mesecih po vložitvi prošnje za mednarodno zaščito. Komisija na osnovi sedanjih praks¹² v državah članicah in ob upoštevanju prispevkov zainteresiranih strani k zeleni knjigi meni, da je to ustrezno obdobje.

Predlog tudi določa, da nalaganje pogojev na trgu dela na nacionalni ravni ne sme neupravičeno omejevati dostopa prosilcev za azil do zaposlovanja. Razlog za to spremembo je večji poudarek cilja sedanjega člena, ki zagotavlja, da imajo prosilci za azil pravične možnosti dostopa do zaposlovanja v državah članicah.

3. dostop do materialnih pogojev za sprejem:

Za zagotovitev, da dostop do materialnih pogojev za sprejem zagotavlja „življenjski standard, ki je primeren za zdravje prosilca za azil in ki lahko zagotovi njegovo/njeno eksistenco“, predlog zavezuje države članice, da pri dodeljevanju finančne podpore prosilcem za azil upoštevajo raven socialne pomoči, ki jo prejemajo državljani. Da bi posebnim kategorijam prosilcev za azil zagotovili ustrezno nastanitev, Direktiva poleg tega uvaja obvezo za države članice, da pri dodeljevanju nastavitvenih kapacitet upoštevajo vprašanja v zvezi z spolom in starostjo ter položaj oseb s posebnimi potrebami.

Določbe za zmanjšanje ali ukinitve dostopa do pogojev za sprejem, ki ga je ta direktiva že predvidela, so namenjene zagotavljanju, da se sistem za sprejem ne zlorablja. Toda ker zmanjšanje ali ukinitve pogojev za sprejem lahko zelo vplivata na življenjski standard prosilcev, se Komisiji zdi pomembno zagotoviti, da prosilci za azil niso brez sredstev za preživljanje in da se spoštujejo temeljne pravice. V zvezi s tem in tudi ob upoštevanju trenutne sodne prakse, ta predlog omejuje okoliščine, v katerih se lahko pogoji za sprejem v celoti odpravijo, in zagotavlja, da bodo v ustreznih primerih prosilci za azil še naprej imeli koristi od dostopa do potrebnega zdravljenja bolezni ali duševnih motenj. Komisija prav tako obravnava kot pomembno, da se odločitve o teh vprašanjih proučijo pred nacionalnim sodiščem.

Predlog omejuje tudi okoliščine, ki jih zdaj določa Direktiva, v katerih lahko države članice izjemoma vzpostavijo modalitete za materialne pogoje za sprejem, ki se razlikujejo od tistih, ki jih določa Direktiva.

4. pridržanje:

Ob upoštevanju razširjene uporabe pridržanja na področju azila v državah članicah in razvijajoče se sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljnjem besedilu: ESČP) Komisija meni, da je treba to vprašanje v tej direktivi obravnavati celovito za preprečitev arbitrarnega pridržanja in da se v vseh zadevah spoštujejo temeljne pravice. Temeljno načelo predloga je, da se osebe ne sme zadrževati v pridržanju zgolj zato, ker prosi

¹¹ Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter Odboru regij „Študija povezav med legalnimi in nelegalnimi migracijami“, COM(2004) 412.

¹² Takojšen dostop do zaposlitve je dovoljen v Grčiji, medtem ko na Portugalskem omejitve traja 20 dni, v Avstriji in na Finskem tri mesece, na Švedskem štiri mesece, v Italiji, Španiji, na Nizozemskem in Cipru šest mesecev ter v Luksemburgu devet mesecev.

za mednarodno zaščito. To načelo potrjuje pravni red EU glede pridržanja, zlasti direktivo o azilnih postopkih, in je v skladu z Listino o temeljnih pravicah in z mednarodnimi instrumenti za človekove pravice, kot sta Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter Konvencija ZN proti mučenju in drugim oblikam krutega, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali kaznovanja.

Predlog zagotavlja, da bo pridržanje dovoljeno samo v izjemnih primerih, ki so določeni z Direktivo in temeljijo na priporočilu Odbora ministrov Sveta Evrope „o ukrepih za pridržanje prosilcev za azil“ in Smernicah UNHCR glede veljavnih meril in standardov v zvezi s pridržanjem prosilcev za azil iz februarja 1999. Poleg tega je predvideno, da je pridržanje v skladu z načelom nujnosti in sorazmernosti. Dodatno je predvideno, da je treba v zvezi s pridržanjem vsako zadevo posebej proučiti.

Ta predlog prav tako zagotavlja, da se priprti prosilci za azil obravnavajo na human in dostojanstven način ob spoštovanju njihovih temeljnih pravic ter v skladu z mednarodnim pravom in nacionalno zakonodajo. Posebna pozornost se v tem smislu namenja zadevam, ki se nanašajo na pridržanje ranljivih prosilcev za azil, zato je predlog, kar zadeva otroke, skladen s Konvencijo ZN o otrokovih pravicah iz leta 1989. Določeno je, da se mladoletniki brez spremstva nikoli ne priprejo. Poleg tega je na voljo več pravnih in postopkovnih zaščitnih ukrepov, da bi se zagotovila zakonitost pridržanja.

5. osebe s posebnimi potrebami:

Komisija je ugotovila, da so pomanjkljivosti pri obravnavanju posebnih potreb največja skrb na področju sprejema prosilcev za azil. Ugotavljanje posebnih potreb ne vpliva le na dostop do ustreznega obravnavanja, pač pa lahko vpliva na kakovost postopka odločanja v zvezi s prošnjo za azil, zlasti glede travmatiziranih oseb. V zvezi s tem predlog zagotavlja vzpostavitev nacionalnih ukrepov za takojšnjo določitev takšnih potreb.

Predlog poleg tega zajema tudi več zaščitnih ukrepov za zagotovitev, da so pogoji za sprejem oblikovani tako, da zadovoljijo posebne potrebe prosilcev za azil. Te spremembe odražajo več vidikov pogojev za sprejem, kot je dostop do zdravstvenega varstva, nastavitvenih kapacitet in izobraževanja za mladoletnike.

6. izvajanje in izboljšanje nacionalnih sistemov:

Sedanje besedilo direktive o pogojih za sprejem vsebuje več pravil za zagotovitev celovitega izvajanja in tudi izboljšanja nacionalnih sistemov. Da se dosežejo končni cilji nove direktive, je pomembno zagotoviti nadaljevanje tega spremljanja in okrepiti vlogo Komisije kot varuha zakonodaje EU. V tem smislu je treba ohraniti sistem poročanja, ki ga Direktiva že zajema. Na nacionalni ravni je pomembno zagotoviti, da se vzpostavijo nacionalni mehanizmi za ustrezno spremljanje in nadzor nad nacionalnimi sistemi za sprejem. Predlog poleg tega razširja sedanjo obveznost držav članic glede poročanja z vključitvijo tistih določb, v zvezi s katerimi je v poročilu o oceni poudarjenih več pomanjkljivosti glede njihovega izvajanja.

- **Pravna podlaga**

Ta predlog spreminja Direktivo 2003/9/ES in uporablja enako pravno podlago kot ta direktiva, in sicer točko (1)(b) prvega pododstavka člena 63 Pogodbe ES.

V členu 1 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, je navedeno, da se Irska in Združeno kraljestvo lahko odločita za ukrepe, ki vzpostavljajo skupni evropski azilni sistem.

Skladno s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, je Združeno kraljestvo s pismom z dne 18. avgusta 2001 poslalo obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.

Skladno s členom 1 navedenega protokola se je Irska odločila, da ne bo sodelovala pri sprejetju sedanje direktive. Določbe sedanje direktive se torej ne uporabljajo za Irsko, ne da bi to vplivalo na člen 4 prej omenjenega protokola.

Stališče zgoraj omenjenih držav članic v zvezi s sedanjo direktivo ne vpliva na njihovo morebitno sodelovanje v zvezi z novo direktivo, ko bo ta začela veljati.

Skladno s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, Direktiva za Dansko ne velja, niti ta ni zavezana k njeni uporabi.

- Načelo subsidiarnosti

Naslov IV Pogodbe ES o vizumih, azilu, priseljevanju in drugih politikah v zvezi s prostim gibanjem oseb podeljuje Evropski skupnosti določene pristojnosti glede teh zadev. Te pristojnosti se morajo izvajati v skladu s členom 5 Pogodbe ES, tj. le če in kolikor države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predlaganih ukrepov in jih torej zaradi obsega ali učinkov predlaganih ukrepov lažje doseže Skupnost.

Sedanja pravna podlaga za ukrep Skupnosti na področju sprejema prosilcev za azil je vzpostavljena v členu 63(1) Pogodbe ES. Ta določba navaja, da bo Svet sprejel „ukrepe, ki se nanašajo na azil, v skladu z Ženevsko konvencijo o statusu beguncev z dne 28. julija 1951 in Protokolom z dne 31. januarja 1967 o statusu beguncev ter v skladu z drugimi ustreznimi pogodbami“ na področjih, kot so minimalni standardi za sprejem prosilcev za azil v državah članicah.

Zaradi nadnacionalnega značaja problemov v zvezi z azilom in zaščito beguncev je primerno, da EU predlaga rešitve v okviru skupnega evropskega azilnega sistema, zlasti glede vprašanj o sprejemu prosilcev za azil. Čeprav je usklajevanje doseglo visoko raven s sprejemom Direktive leta 2003, je še vedno dovolj možnosti za ukrepanje na ravni EU, ki bi zagotovilo višje in bolj usklajene standarde obravnavanja v zvezi s sprejemom prosilcev za azil.

- Načelo sorazmernosti

Ocena učinka glede spremembe direktive o pogojih za sprejem je, da bi se predstavilo idealno razmerje med praktično vrednostjo in potrebnimi prizadevanji, ocenila vsako možno rešitev za ugotovljeni problem ter zaključila, da odločitev za ukrepanje na ravni EU ne presega tistega, kar je potrebno, da se doseže cilj, to je rešitev ugotovljenih problemov.

- Učinek na temeljne pravice

Ta predlog je bil skrbno pregledan za zagotovitev, da so njegove določbe v celoti skladne s temeljnimi pravicami kot splošnimi načeli prava Skupnosti, kakor je določeno v Listini o temeljnih pravicah EU, ter obveznostmi, ki izhajajo iz mednarodnega prava. Posledično je bil

poseben poudarek namenjen določbam, ki se nanašajo na pridržanje in postopkovne zaščitne ukrepe, obravnavanje oseb s posebnimi potrebami, zlasti mladoletnikov, mladoletnikov brez spremstva in žrtev mučenja, ter dostop do materialnih pogojev za sprejem.

Zagotavljanje višjih in enotnejših standardov sprejema bo imelo na splošno močan pozitiven učinek za prosilce za azil z vidika temeljnih pravic. S poudarjanjem, da se osebe ne sme pridržati samo zato, ker je vložila prošnjo za mednarodno zaščito, se bosta zlasti okrepili pravici do svobode in prostega gibanja, podobno pa predlog tudi določa, da je treba pridržanje dovoliti samo v izjemnih primerih, predvidenih v Direktivi, in samo, če je v skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti.

Pravice mladoletnikov se bodo v besedilu boljše odražale, če se bo zagotovilo, da se teh ne sme pripreti, razen če ni to v njihovo najboljšo korist, medtem ko je pridržanje mladoletnikov brez spremstva prepovedano v vsakem primeru. Posebne okoliščine ranljivih skupin se bodo ustrezneje obravnavale ob zagotovitvi, da so njihove potrebe pravočasno ugotovljene in da jim je na voljo dostop do ustreznega obravnavanja. Lajšanje dostopa do trga dela lahko pomaga prosilcem za azil, da postanejo bolj samozadostni, in bo olajšalo njihovo vključevanje v državo članico gostiteljico. Poleg tega se bo načelo nediskriminacije okrepilo z naložitvijo obveze državam članicam, da zagotovijo, da se prosilci za azil ne obravnavajo neupravičeno v primerjavi z državljani v zvezi z ravno materialnih pogojev za sprejem, ki jo je treba zagotoviti v skladu z Direktivo. Naložitev obveznosti poročanja o osnovnih določbah Direktive, ki so povezane z načeli temeljnih pravic, bo zagotovila boljše spremljanje njihovega izvajanja na ravni Skupnosti. V tem smislu je treba poudariti, da so države članice obvezane izvajati in uporabljati določbe te direktive v skladu s temeljnimi pravicami.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti točke (1)(b) prvega odstavka člena 63 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹³,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁴,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe¹⁵

ob upoštevanju naslednjega:

↓ novo

- (1) Potrebni je več bistvenih sprememb Direktive Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil¹⁶. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeno direktivo prenoviti.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 1

- (2) Skupna azilna politika, vključno s Skupnim evropskim azilnim sistemom, je sestavina cilja Evropske unije, da bi postopoma uvedla območje svobode, varnosti in pravice, odprto za tiste, ki jih okoliščine prisilijo v zakonito iskanje zaščite v Skupnosti.

¹³ UL C [...], [...], str. [...].

¹⁴ UL C [...], [...], str. [...].

¹⁵ UL C [...], [...], str. [...].

¹⁶ UL L 31, 6.2.2003, str. 18.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 2

- (3) Na svojem posebnem zasedanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 se je Evropski svet dogovoril, da si bo prizadeval za uvedbo sSkupnega evropskega azilnega sistema na podlagi celovite in vseobsežne uporabe Ženevske konvencije o statusu beguncev z dne 28. julija 1951, kot je dopolnjena s Protokolom iz New Yorka z dne 31. januarja 1967, ohranjajoč tako načelo nevračanja.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 3

- (4) Sklepi iz Tampereja določajo, da mora sSkupni evropski azilni sistem kratkoročno vključevati skupne minimalne pogoje za sprejem prosilcev za azil.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 4

- (5) Uvedba minimalnih standardov za sprejem prosilcev za azil je še en korak k evropski azilni politiki.

↓ novo

- (6) Dosežena je bila prva faza vzpostavitve skupnega evropskega azilnega sistema, ki naj bi z dolgoročnega vidika omogočila skupni postopek in enoten status po vsej Uniji za osebe, ki jim je bil odobren azil. Evropski svet je na zasedanju 4. novembra 2004 sprejel Haaški program, v katerem so določeni cilji, ki naj bi se na področju svobode, varnosti in pravice izvedli v obdobju 2005–2010. V zvezi s tem je Haaški program pozval Evropsko komisijo, naj pripravi oceno pravnih instrumentov prve faze ter Svetu in Evropskemu parlamentu predloži instrumente in ukrepe za drugo fazo, da bi se lahko sprejeli do leta 2010.
- (7) Glede na rezultate opravljenih ocen je na tej stopnji ustrezna potrditev načel, ki so osnova Direktivi 2003/9/ES, da bi se zagotovili boljši pogoji za sprejem za prosilce za azil.
- (8) Da bi se po vsej Uniji zagotovilo enako obravnavanje prosilcev za azil, je treba to direktivo uporabljati na vseh stopnjah in za vse vrste postopkov v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito ter na vseh lokacijah in v objektih, ki sprejemajo prosilce za azil.
- (9) Države članice si morajo pri uporabi te direktive prizadevati za zagotovitev popolnega upoštevanja načel največje koristi otroka v skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 in pomena enotnosti družine v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 6

- (10) Glede obravnavanja oseb, ki sodijo v okvir te direktive, države članice obvezujejo obveznosti po instrumentih mednarodnega prava, katerih pogodbenice so ~~in ki~~ ~~prepovedujejo diskriminacijo~~.
-

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 7
⇒ novo

- (11) ⇒ Ob upoštevanju ravni socialne pomoči, ki je na voljo državljanom v državi članici gostiteljici, ⇐ ~~Treba~~ je treba določiti minimalne standarde za sprejem prosilcev za azil, ki ~~normalno~~ zadoščajo, da se jim zagotovi dostojen življenjski standard in primerljivi življenjski pogoji v vseh državah članicah.
-

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 8

- (12) Uskladitev pogojev za sprejem prosilcev za azil naj bi pomagala ~~o~~ omejiti sekundarno gibanje prosilcev za azil, na katero vplivajo različni pogoji za njihov sprejem.
-

↓ novo

- (13) Za zagotovitev enakega obravnavanja vseh prosilcev za mednarodno zaščito in za zagotovitev skladnosti s sedanjim azilnim pravnim redom EU, zlasti Direktivo Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite¹⁷, je primerno razširiti področje uporabe te direktive z vključitvijo prosilcev za subsidiarno zaščito.
-

↓ novo

- (14) Za spodbujanje samozadostnosti prosilcev za azil ter za zmanjšanje velikih neskladnosti med državami članicami, je nujna zagotovitev jasnih pravil glede dostopa prosilcev za azil do trga dela.

¹⁷ UL L 304, 30.9.2004, str. 12.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 9
(prilagojeno)
⇒ novo

- (15) ⇒ Takojšnje razpoznavanje in spremljanje oseb ⇐ ~~Sprejem skupin~~ s posebnimi potrebami ~~bi moral biti~~ ⇒ bi morala biti glavna naloga nacionalnih organov za zagotovitev, da je sprejem takšnih oseb ⇐ posebej načrtovan posebej, tako da bi ustrezal ~~tem~~ ☒ njihovim posebnim ☒ potrebam.
-

↓ novo

- (16) Pridrzanje prosilcev za azil bi bilo treba uporabljati v skladu z osnovnim načelom, da se osebe ne sme pridržati samo zato, ker je zaprosila za mednarodno zaščito, zlasti v skladu s členom 31 Ženevske konvencije o statusu beguncev z dne 28. julija 1951. Države članice prosilcem za azil zlasti ne bi smele nalagati kazni zaradi nezakonitega vstopa ali prisotnosti in kakršnih koli omejitev gibanja, ki niso potrebne. V zvezi s tem bi moralo biti pridrzanje možno le v zelo jasno določenih izjemnih okoliščinah, ki jih predpisuje ta direktiva, ob upoštevanju načela nujnosti in sorazmernosti, tako glede načina kot tudi namena takšnega pridržanja. Ko je prosilec za azil pridržan, bi moral imeti pravico do pravnega sredstva pred nacionalnim sodiščem.
-

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 10
(prilagojeno)
⇒ novo

- (17) ~~Sprejem prosilcev~~ ☒ Prosilci ☒ v ~~prilopu~~ ☒ pridržanju ☒ ⇒ bi morali biti obravnavani s popolnim upoštevanjem človeškega dostojanstva in njihov sprejem ⇐ bi moral biti posebej načrtovan, tako da ustreza njihovim potrebam v tisti situaciji. ⇒ Države članice bi morale zlasti zagotoviti, da se uporablja člen 37 Konvencije ZN o otrokovih pravicah iz leta 1989. ⇐
-

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 11

- (18) Da se zagotovi skladnost z minimalnimi postopkovnimi zagotovili, ki predstavljajo možnost za stik z organizacijami ali skupinami oseb, ki nudijo pravno pomoč, je treba zagotoviti informacije o takih organizacijah in skupinah oseb.
-

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 12
(prilagojeno)
⇒ novo

- (19) Možnost zlorabe sistema za sprejem bi bilo treba omejiti, s tem da ~~se določijo primeri~~ ☒ se podrobno navedejo okoliščine, v katerih ☒ ~~za omejitve ali ukinitve se pogojev~~

za sprejem za prosilce za azil ☒ lahko omejijo ali se tak sprejem ukine, ☒ ⇒ hkrati pa se vsem prosilcem za azil zagotovi dostojen življenjski standard ⇐ .

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 13

- (20) Treba bi bilo zagotoviti učinkovitost nacionalnih sistemov za sprejem in sodelovanje med državami članicami na področju sprejema prosilcev za azil.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 14

- (21) Treba bi bilo spodbujati ustrezno koordinacijo med pristojnimi organi v zvezi s sprejemom prosilcev za azil, zato bi bilo treba spodbujati skladne odnose med lokalnimi skupnostmi in nastanitvenimi centri.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 15

- (22) V naravi sami minimalnih standardov je, da lahko države članice uvedejo ali ohranjajo bolj ugodne določbe za državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva, ki zaprosijo za mednarodno zaščito države članice.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 16
⇒ novo

- (23) V tem duhu se države članice tudi poziva, da določbe te direktive uporabljajo v povezavi s postopki za odločanje o vlogah za druge oblike zaščite, ki ne izhajajo iz ~~Ženevske konvencije za državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva~~ ⇒ Direktive 2004/83/ES ⇐.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 17

- (24) Izvajanje te direktive bi bilo treba redno ocenjevati.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 18

- (25) Ker države članice ciljev predlagane akcije, namreč zagotoviti minimalne standarde za sprejem prosilcev za azil v državah članicah, ne morejo doseči v zadostni meri in se jih da zato zaradi obsega in vplivov na predlagano akcijo bolje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načeli subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti, kot je določeno v navedenem členu, ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje teh ciljev.

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 19
(prilagojeno)

~~Skladno s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, je Združeno kraljestvo s pismom z 18. avgusta 2001 poslalo obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.~~

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 20
(prilagojeno)

~~Skladno s členom 1 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te direktive. Določbe te direktive se torej ne uporabljajo za Irsko, ne da bi to vplivalo na člen 4 prej omenjenega protokola.~~

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 21
(prilagojeno)

~~Skladno s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive in je ta ne zavezuje niti je ni dolžna uporabljati.~~

↓ 2003/9/ES uvodna izjava 5
⇒ novo

- (26) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela, ki jih zlasti priznava Listina o temeljnih pravicah Evropske unije. Zlasti si ta direktiva prizadeva zagotoviti celovito spoštovanje človeškega dostojanstva in spodbujati uporabo členov 1 ⇒ , 6, 7, ⇐ ~~in~~ 18 ⇒ , 24 in 47 ⇐ navedene listine ⇒ ter jo je treba temu ustrezno izvajati ⇐.
-

↓ novo

- (27) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno zakonodajo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki pomenijo bistveno spremembo v primerjavi s predhodno direktivo. Obveznost prenosa določb, ki so nespremenjene, izhaja iz predhodne direktive.
- (28) Ta direktiva ne sme posegati v obveznosti držav članic glede rokov za prenos Direktive iz dela B Priloge II v nacionalno zakonodajo –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

NAMEN, OPREDELITVE IN PODROČJE UPORABE

Člen 1

Namen

Namen te direktive je določiti minimalne standarde za sprejem prosilcev za azil v državah članicah.

Člen 2

Opredelitve

V tej direktivi:

- ~~(a) "Ženevska konvencija" pomeni Konvencijo z 28. julija 1951 o statusu beguncev, kot je spremenjena s Protokolom iz New Yorka z 31. januarja 1967;~~
- ~~(b) "prošnja za azil" pomeni vlogo državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, ki se jo lahko razume kot prošnjo za mednarodno zaščito države članice po Ženevski konvenciji. Za katero koli vlogo za mednarodno zaščito se predpostavlja, da je prošnja za azil, razen če državljan tretje države ali oseba brez državljanstva izrecno ne zahteva drugo vrsto zaščite, za katero je mogoče zaprositi ločeno;~~

↓ novo

- (a) „prošnja za mednarodno zaščito“ pomeni prošnjo za mednarodno zaščito, kot je določena v Direktivi 2004/83/ES;

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)
⇒ novo

- ~~(b)(c)~~ „prosilec“ ali „prosilec za azil“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je vložila prošnjo za ~~azil~~ ⇒ mednarodno zaščito ⇐, o kateri še ni bilo dokončno odločeno;
- ~~(c)(d)~~ „družinski člani“ pomeni, če je družina že obstajala v izvorni državi, naslednje člane prosilčeve družine, ki so prisotni v isti državi članici v povezavi s prošnjo za ~~azil~~ ⇒ mednarodno zaščito ⇐:

- (i) zakonca prosilca za azil ali njegovega ali njenega neporočenega partnerja v trajni zvezi, če zakonodaja ali praksa zadevne države članice neporočene pare obravnava na primerljiv način s poročenimi pari po svoji zakonodaji o tujcih;
- (ii) mladoletne otroke parov ~~in nepreskrbljeni~~ iz točke (i) ali prosilca, pod pogojem da so neporočeni ~~in nepreskrbljeni~~, ne glede na to, ali so bili rojeni v zakonu ali izven zakona ali posvojeni, kot določa ~~nacionalno pravo~~ ☒ nacionalna zakonodaja ☒ ;

↓ novo

- (iii) poročene mladoletne otroke parov iz točke (i) ali prosilca, ne glede na to, ali so bili rojeni v zakonu ali posvojeni, kot določa nacionalna zakonodaja, kadar je v njihovi največji koristi, da prebivajo s prosilcem;
- (iv) očeta, mater ali skrbnika prosilca, ko je slednji mladoleten in neporočen ali ko je mladoleten in poročen, vendar je v njegovi največji koristi, da prebiva s svojim očetom, materjo ali skrbnikom;
- (v) mladoletne neporočene brate in sestre prosilca, ko je slednji mladoleten in neporočen ali ko so prosilec ali njegovi bratje in sestre mladoletni ter poročeni, vendar je za enega ali več od njih najbolj koristno, da prebivajo skupaj;

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

- ~~(e) "begunec" pomeni osebo, ki izpolnjuje zahteve iz člena 1(A) Ženevske konvencije;~~
- ~~(f) "status beguncev" pomeni status, ki ga država članica podeli osebi, ki je begunec in mu je kot takšnemu dovoljen vstop na ozemlje navedene države članice;~~
- ~~(d)(g)~~ „postopki“ in „pritožbe“ pomenijo postopke in pritožbe, ki so jih države članice uveljavile v svojem ~~nacionalnem pravu~~ ☒ nacionalni zakonodaji ☒ ;

↓ novo

- (e) „mladoletnik“ pomeni državljan tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je mlajša od 18 let;

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

⇒ novo

- ~~(f)(h)~~ „mladoletnik brez spremstva“ pomeni ~~osebe pod starostjo osemnajstih let~~ ☒ mladoletnika ☒, ki prispeje na ozemlje države članice brez spremstva odrasle osebe, ki je zanje odgovorna po zakonu ali običajih, dokler taka oseba dejansko ne

prevzame skrbi zanj~~e~~; vključuje tudi mladoletno~~e~~ osebo~~e~~, ki ostane~~j~~e brez spremstva, potem ko ~~j~~ese vstopila~~e~~ na ozemlje države članice;

~~(g)(i)~~ „pogoji za sprejem“ pomenijo celovit sklop ukrepov, ki jih države članice zagotavljajo prosilcem za azil skladno s to direktivo;

~~(h)(i)~~ „materialni pogoji za sprejem“ pomenijo pogoje za sprejem, ki vključujejo nastanitev, hrano in obleko, zagotovljene~~e~~ v naravi ali kot finančna pomoč ali kot kuponi $\Rightarrow$ ali kombinacija vseh treh $\Leftarrow$, ter dodatek za dnevne izdatke;

~~(i)(k)~~ „~~pripor~~“ $\boxtimes$ „pridrzanje“ $\boxtimes$ pomeni, da država članice prosilca za azil pridrži na nekem mestu, kjer se mu odvzame svoboda gibanja;

~~(j)(l)~~ „nastanitveni center“ pomeni kateri kolikaterikoli kraj, ki se uporablja za skupinsko nastanitev prosilcev za azil.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za vse državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva, ki vložijo prošnjo za ~~azil~~ $\Rightarrow$ mednarodno zaščito $\Leftarrow$ ~~na meji ali~~ na ozemlju, $\boxtimes$ vključno na meji $\boxtimes$ $\Rightarrow$ ali na tranzitnih območjih, $\Leftarrow$ države članice, dokler jim je kot prosilcem za azil dovoljeno ostati na ozemlju, ter tudi za družinske člane, če so po ~~nacionalnem pravu~~ $\boxtimes$ nacionalni zakonodaji $\boxtimes$ vključeni v to prošnjo za ~~azil~~ $\Rightarrow$ mednarodno zaščito $\Leftarrow$.
2. Ta direktiva se ne uporablja v primerih prošenj za diplomatski ali teritorialni azil, predloženih predstavnštvom držav članic.
3. Ta direktiva se ne uporablja, kadar se uporabljajo določbe Direktive Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb¹⁸.

↓ 2003/9/ES
 $\Rightarrow$ novo

4. Države članice se lahko odločijo, da bodo to direktivo uporabljale v povezavi s postopki za odločanje o prošnjah za druge vrste zaščite, ki ne izhajajo iz ~~Zenevske konvencije, za državljane tretjih držav ali osebe brez državljanstva, za katere se ugotovi, da niso begunci~~ $\Rightarrow$ Direktive 2004/83/ES $\Leftarrow$.

¹⁸ UL L 212, 7.8.2001, str. 12.

↓ 2003/9/ES

⇒ novo

Člen 4

Ugodnejše določbe

Države članice lahko uvedejo ali obdržijo ugodnejše določbe glede pogojev za sprejem prosilcev za azil in drugih ožjih sorodnikov prosilca, ki so prisotni v isti državi članici, če so od njega odvisni ali iz humanitarnih razlogov, če so te določbe v skladu s to direktivo.

POGLAVJE II

SPLOŠNE DOLOČBE O POGOJIH ZA SPREJEM

Člen 5

Informiranje

1. Države članice prosilce za azil v razumnem času, ki ne presega petnajstih dni po tem, ko so vložili prošnjo za ~~azil~~ ⇒ mednarodno zaščito ⇐ pri pristojnem organu, informirajo vsaj o uveljavljenih pravicah in o obveznostih, ki jih morajo izpolnjevati v zvezi s pogoji za sprejem.

Države članice zagotovijo, da prosilci dobijo informacije o organizacijah ali skupinah oseb, ki zagotavljajo posebno pravno pomoč, in organizacijah, ki bi jim lahko pomagale ali jih informirale o razpoložljivih pogojih za sprejem, vključno z zdravstvenim varstvom.

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

⇒ novo

2. Države članice zagotovijo, da so informacije iz odstavka 1 v pisni obliki in, če je le mogoče, v jeziku, za katerega se lahko razumno domneva, da ~~naj bi~~ ga prosilci ~~razumejo~~ ☒ razumejo ☒. Če je primerno, se te informacije lahko zagotovi tudi ustno.

↓ 2003/9/ES

Člen 6

Dokumentacija

1. Države članice zagotovijo, da prosilec v treh dneh po vložitvi prošnje pri pristojnem organu dobi dokument, izdan na njegovo ali njeno ime, ki potrjuje njegov ali njen

status prosilca za azil ali dokazuje, da je njemu ali njej dovoljeno ostati na ozemlju države članice, dokler odločanje o vlogi ni končano ali dokler vlogo preučujejo.

↓ novo

Imetniku dokumenta se zagotovi dostop do pravic in ugodnosti, ki so prosilcu za azil podeljene s to direktivo.

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

⇒ novo

Če se imetnik ne sme gibati po celem ali delu ozemlja države članice, dokument navaja tudi to dejstvo.

2. Države članice lahko izključijo uporabo tega člena, če je prosilec za azil v ~~prilogo~~ ☒ pridržanju ☒ ali med obravnavanjem prošnje za ~~azil~~ ⇒ mednarodno zaščito ⇐, vložene na meji, ali v sklopu postopka za odločitev o pravici prosilca do zakonitega vstopa na ozemlje države članice. V posebnih primerih lahko države članice prosilcem za azil med obravnavanjem prošnje za ~~azil~~ ⇒ mednarodno zaščito ⇐ dajo druge dokaze, enakovredne dokumentom iz odstavka 1.
3. Ni nujno, da dokument iz člena 1 potrjuje identiteto prosilca za azil.
4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da prosilcem za azil zagotovijo dokumente iz odstavka 1, ki morajo biti veljavni, dokler imajo pravico ostati na ozemlju zadevne države članice ali na njeni meji.
5. Države članice lahko prosilcem za azil izdajo potni dokument, če nastopijo resni humanitarni razlogi, ki zahtevajo njihovo prisotnost v drugi državi.

Člen 7

Bivališče in svoboda gibanja

1. Prosilci za azil se lahko svobodno gibajo po ozemlju države članice gostiteljice ali na območju, ki jim ga ta država članica določi. Določeno območje ne vpliva na neodtujljivo zasebno sfero in omogoča zadosten prostor, da zagotavlja dostop do vseh pravic po tej direktivi.
2. Države članice lahko prosilcu za azil določijo bivališče iz razlogov v javnem interesu, zaradi javnega reda ali, če je potrebno, za hitro obdelavo in učinkovito spremljanje njegove ali njene vloge.

~~3. Če se izkaže za potrebno, na primer iz zakonskih razlogov ali zaradi javnega reda, lahko države članice prosilca skladno z njenim nacionalnim pravom omejijo na neko določeno mesto.~~

43. Države članice lahko predvidijo, da so materialni pogoji za sprejem odvisni od dejanskega bivanja prosilcev na nekem določenem mestu, ki ga določijo države

članice. Tak sklep, ki je lahko splošne narave, se sprejme posamično in na podlagi ~~nacionalnega prava~~ ☒ nacionalne zakonodaje ☒.

54. Države članice predvidijo možnost, da prosilcem izdajo začasno dovoljenje, da zapustijo kraj bivanja, omenjen v odstavkih 2 in 43, in/ali določeno območje iz odstavka 1. Sklepi se sprejmejo posamično, objektivno in nepristransko, če pa so negativni, se navedejo razlogi za to.

Prosilcu ni treba prositi za dovoljenje za obisk organov ali sodišč, če se zahteva njegova ali njena prisotnost.

65. Države članice od prosilcev zahtevajo, da pristojne organe čimprej obvestijo o svojem trenutnem naslovu in o vseh spremembah naslova.

Člen 8

Pridržanje

1. Države članice ne smejo pridržati osebe samo zato, ker je ta prosilec za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo Sveta 2005/85/ES¹⁹.
2. Če se izkaže za potrebno ter na podlagi posamične presoje vsake zadeve, lahko države članice prosilca skladno s svojo nacionalno zakonodajo pridržijo na določenem mestu, če se ne morejo učinkovito uporabiti drugi, manj prisilni ukrepi. Prosilec je lahko pridržan na določenem mestu le:
 - (a) da se določi, preveri ali potrdi njegova identiteta ali nacionalnost;
 - (b) da se določijo elementi, na katerih temelji njegova prošnja za azil, ki bi se drugače lahko izgubili;
 - (c) v okviru postopka odločanja o njegovi pravici do vstopa na ozemlje;
 - (d) ko to zahteva zaščita nacionalne varnosti in javnega reda.

Ta odstavek ne posega v člen 11.

3. Države članice zagotovijo, da so pravila o možnostih, ki so drugačne od pridržanja, kot so redno javljanje organom, vložitev finančnega jamstva ali obveznost zadrževanja na določenem mestu, določena v nacionalni zakonodaji.

¹⁹ UL L 326, 13.12.2005, str.13.

Člen 9

Jamstva za pridržane prosilce za azil

1. Pridržanje se odredi za najkrajše možno obdobje. Zlasti pridržanje, ki se uporablja v skladu s členom 8(2)(a), (b) in (c), ne sme biti daljše od časa, ki je razumno potreben za izpolnitev upravnih postopkov, potrebnih za pridobitev informacij o državljanstvu prosilca za azil ali o elementih, na katerih temelji njegova prošnja, ali za izvedbo ustreznega postopka za odločanje o njegovi pravici do vstopa na ozemlje.

Zamude v administrativnem postopku, ki se jih ne more pripisati prosilcu za azil, ne upravičujejo nadaljevanja pridržanja.

2. Pridržanje odredi sodni organ. V nujnih primerih ga lahko odredijo upravni organi in takrat odredbo o pridržanju potrdijo sodni organi v 72 urah od začetka pridržanja. Če sodni organ ugotovi, da je pridržanje nezakonito, ali če odločitev ni sprejeta v 72 urah, se zadevni prosilec za azil takoj izpusti.
3. Pridržanje se odredi pisno. V odredbi o pridržanju so navedeni dejanski in pravni razlogi, na katerih odredba temelji, ter najdaljše obdobje pridržanja.
4. Pridržane prosilce za azil se takoj obvesti o razlogih za pridržanje, najdaljšem trajanju pridržanja in postopkih, ki jih nacionalna zakonodaja določa, za izpodbijanje odredbe o pridržanju, v jeziku, za katerega se lahko smiselno domneva, da ga razumejo.
5. Pridržanje, ki traja, prouči sodni organ v razumnih časovnih presledkih na zahtevo zadevnega prosilca za azil ali po uradni dolžnosti.

Pridržanje se neupravičeno nikoli ne podaljša.

6. Države članice v primerih pridržanja zagotovijo dostop do pravne pomoči in/ali zastopanja, ki sta brezplačna, če prosilec za azil ne more plačati stroškov, ki so s tem povezani.

Postopke za dostop do pravne pomoči in/ali zastopanja v takšnih primerih določa nacionalna zakonodaja.

Člen 10

Pogoji pridržanja

1. Države članice prosilcev za azil ne smejo pridrževati v zaporih. Pridržanje se izvaja samo v posebnih ustanovah za pridržanje.

Pridržani prosilci za azil so ločeni od drugih državljanov tretjih držav, ki niso vložili prošnje za mednarodno zaščito, razen če to ni nujno za zagotovitev enotnosti družine in se prosilec s tem strinja.

2. Države članice zagotovijo, da imajo pridržani prosilci za azil možnost vzpostavitve stika, vključno s pravico do obiskov, s pravnim zastopnikom in družinskimi člani.

UNHCR in druge ustrezne ter pristojne nacionalne, mednarodne in nevladne organizacije ter organi imajo prav tako možnost obiskovanja prosilcev na območjih pridržanja in komuniciranja z njimi.

3. Države članice zagotovijo, da se pridržanim prosilcem za azil takoj posredujejo posodobljene informacije o pravilih, ki veljajo v objektu, ter določijo njihove pravice in obveznosti v jeziku, za katerega se lahko smiselno domneva, da ga razumejo.

Člen 11

Pridržanje ranljivih skupin in oseb s posebnimi potrebami

1. Mladoletniki se ne pridržijo, razen če je to v njihovi največji koristi, kot je določeno v členu 22(2), in zgolj ob upoštevanju ugotovitev posamezne obravnave njihovega položaja v skladu z odstavkom 5 člena 11.

Mladoletniki brez spremstva se nikoli ne pridržijo.

2. Če se pridržijo mladoletniki, imajo možnost sodelovanja v prostočasnih dejavnostih, vključno z igro in rekreativnimi dejavnostmi, ki so primerne njihovi starosti.

3. Pridržanim družinam se zagotovi ločena nastanitev, ki zagotavlja ustrezno zasebnost.

4. Če se pridržijo prosilci za azil ženskega spola, države članice zagotovijo, da so nameščeni ločeno od prosilcev za azil moškega spola, razen če so to družinski člani in se s tem strinjajo vsi zadevni posamezniki.

5. Osebe s posebnimi potrebami se ne pridržijo, razen če posamezna obravnava njihovega položaja s strani kvalificiranega strokovnjaka potrdi, da se njihovo zdravje, vključno z njihovim duševnim zdravjem, in dobro počutje zaradi pridržanja ne bosta zelo poslabšala.

Če se pridržijo osebe s posebnimi potrebami, države članice zagotovijo redno spremljanje in ustrezno podporo.

↓ 2003/9/ES
⇒ novo

Člen ~~8~~12

Družine

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da v čim večji meri ohranijo enotnost družine, ki je navzoča na njihovem ozemlju, če zadevna država članice prosilcem zagotovi namestitev. Takšni ukrepi se izvajajo s soglasjem prosilca za azil.

Člen ~~9~~13

Zdravniški pregledi

Zaradi javnega zdravja države članice lahko zahtevajo zdravniške preglede prosilcev.

Šolanje in izobraževanje mladoletnikov

1. Države članice mladoletnim otrokom prosilcev za azil in mladoletnim prosilcem za azil zagotovijo dostop do izobraževalnega sistema, pod podobnimi pogoji, kot državljanom države članice gostiteljice, dokler se dejansko ne izvaja ukrep izгона zoper njih ali njihove starše. To izobraževanje se lahko zagotovi v nastanitvenih centrih.

~~Zadevna država članica lahko določi, da mora biti ta dostop omejen na državni izobraževalni sistem.~~

~~Mladoletniki morajo biti mlajše od starosti za zakonsko polnoletnost v državi članici, v kateri je bila vložena ali se obravnava prošnja za azil. Države članice ne ukinejo pravice do srednješolskega izobraževanja samo zato, ker je mladoletnik postal polnoleten.~~

2. Dostop do izobraževalnega sistema se ne odloži za več kot tri mesece od datuma, ko so mladoletnik ali ~~njegov~~^{njen} starši vložili prošnjo za ~~azil~~ ⇒ mednarodno zaščito ⇐. ~~To obdobje se lahko podaljša do enega leta, če je zagotovljeno posebno izobraževanje, da bi se olajšal dostop do izobraževalnega sistema.~~

↓ novo

Po potrebi se zagotovita pripravljalni pouk, vključno z jezikovnim poukom, ki je namenjen lažšanju dostopa mladoletnikov do nacionalnega izobraževalnega sistema, in/ali posebno izobraževanje, namenjeno podpori pri vključevanju v ta sistem.

↓ 2003/9/ES
⇒ novo

3. Če zaradi posebnega položaja mladoletnika dostop do izobraževalnega sistema, kot je določen v odstavku 1, ni mogoč, ~~lahko~~ država članica ⇒ v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso ⇐ ponudi druge izobraževalne programe.

Zaposlovanje

~~1. Države članice določijo časovno obdobje, ki se začne z dnem vložitve prošnje za azil, v katerem prosilec nima dostopa do trga dela.~~

↓ novo

1. Države članice zagotovijo, da se prosilec zagotovi dostop na trg dela najpozneje šest mesecev po datumu, ko so vložili prošnjo za mednarodno zaščito.

↓ 2003/9/ES

⇒ novo

2. ~~Če odločitev na prvi stopnji ni bil sprejeta v enem letu od vložitve prošnje za azil in te zamude ni mogoče pripisati prosileu,~~ Države članice določijo pogoje za zagotovitev dostopa na trg dela za prosilca ⇒ v skladu s svojo nacionalno zakonodajo, ne da bi neupravičeno omejevale dostop prosilca za azil na trg dela ⇐.
3. Dostop do trga dela se ne prekliče med pritožbenim postopkom, če pritožba zoper negativno odločitev v rednem postopku zadrži izvršitev, do uradnega obvestila o negativni odločitvi o pritožbi.
4. ~~Zaradi politik v zvezi s trgom dela lahko države članice dajo prednost državljanom EU in državljanom držav podpisnic Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru ter tudi državljanom tretjih držav z zakonitim prebivališčem.~~

Člen ~~16~~ 16

Poklicno usposabljanje

Države članice lahko prosilcem za azil dovolijo dostop do poklicnega usposabljanja ne glede na to, ali imajo dostop do trga dela.

Dostop do poklicnega usposabljanja, povezanega s pogodbo o zaposlitvi, je odvisen od tega, v kolikšni meri ima prosilec dostop do trga dela v skladu s členom ~~15~~ 15.

Člen ~~17~~ 17

Splošna pravila o materialnih pogojih za sprejem in zdravstvenem varstvu

1. Države članice zagotovijo, da so prosilcem ob vložitvi prošnje za ~~azil~~ ⇒ mednarodno zaščito ⇐ na voljo materialni pogoji za sprejem.

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

⇒ novo

2. Države članice ☒ zagotovijo, da ☒ sprejmejo ukrepe v zvezi z materialnimi pogoji za sprejem, ~~da zagotovijo~~ ☒ omogočijo ustrezen ☒ življenjski standard ☒ prosilcev za mednarodno zaščito, ki zagotavlja njihovo eksistenco ter varuje njihovo fizično in duševno zdravje ☒ , ~~ki je primeren za zdravje prosilcev in ki lahko zagotovi njihovo eksistenco.~~

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

Države članice zagotovijo, da se ta življenjski standard skladno s členom ~~21~~ 21 doseže v posebnem položaju oseb s posebnimi potrebami in v zvezi s položajem ☒ pridržanih ☒ oseb ~~v priporu~~.

3. Države članice lahko predvidijo, da so vsi ali nekateri materialni pogoji za sprejem in zdravstveno varstvo odvisni od pogoja, da prosilci nimajo zadostnih sredstev, ki bi jim omogočala življenjski standard, ki je primeren za njihovo zdravje in ki omogoča njihovo eksistenco.
4. Države članice lahko od prosilcev zahtevajo, da krijejo ali prispevajo k stroškom materialnih pogojev za sprejem in zdravstveno varstvo, predvidenih v tej direktivi, skladno z določbo iz odstavka 3, če imajo prosilci dovolj sredstev, na primer če že razumno obdobje delajo.

Če se izve, da je prosilec imel dovolj sredstev za kritje materialnih pogojev za sprejem in zdravstveno varstvo, ko so bile te temeljne potrebe pokrite, države članice lahko od prosilca za azil zahtevajo povračilo.

~~5. Materialni pogoji za sprejem se lahko zagotovijo v naravi ali v obliki finančne pomoči ali kuponov ali kot kombinacija.~~

~~Če države članice zagotovijo materialne pogoje za sprejem v obliki finančne pomoči ali kuponov, se njihov znesek določi skladno z načeli, opredeljenimi v tem členu.~~

↓ novo

5. Pri izračunu zneska pomoči, ki se odobri prosilcem za azil, države članice zagotovijo, da je skupna vrednost materialnih pogojev za sprejem, ki so na voljo prosilcu za azil, enaka znesku socialne pomoči, ki se odobri državljanom, ki tako pomoč potrebujejo. Kakršne koli razlike v zvezi s tem morajo biti ustrezno utemeljene.

↓ 2003/9/ES
⇒ novo

Člen ~~41~~18

Modalitete materialnih pogojev za sprejem

1. Če se nastanitev zagotovi v naravi, bi morala biti v eni od naslednjih oblik ali njihove kombinacije:
 - (a) prostori, ki se uporabljajo za nastanitev prosilcev med obravnavanjem prošnje za ~~azil~~ ⇒ mednarodno zaščito ⇐, vložene na meji;
 - (b) nastanitveni centri, ki zagotavljajo ustrezen življenjski standard;
 - (c) privatne hiše, stanovanja, domovi ali drugi prostori, prilagojeni za nastanitev prosilcev.
2. Države članice zagotovijo, da se prosilcem, ki se jim zagotovi nastanitev iz odstavkov 1(a), (b) in (c), zagotovi:

- (a) zaščita njihovega družinskega življenja;
- (b) možnosti komuniciranja s sorodniki, pravnimi svetovalci in predstavniki Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) in nevladnimi organizacijami (NVO), ki jih priznavajo države članice.

↓ novo

Države članice v zvezi s prosilci v prostorih in nastanitvenih centrih iz odstavka 1(a) in (b) upoštevajo posebna vprašanja, povezana s spolom in starostjo, ter položaj oseb s posebnimi potrebami .

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)
⇒ novo

Države članice ☒ sprejemajo ustrezne ukrepe za preprečevanje ☒ ~~posvečajo posebno pozornost preprečevanju~~ napadov ⇒ in nasilja na podlagi spola, vključno s spolnimi napadi, ⇐ v prostorih in nastanitvenih centrih iz odstavka 1(a) in (b).

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)
⇒ novo

- 3. ~~Če je primerno, d~~Države članice zagotovijo, da so mladoletni otroci prosilcev ali mladoletni prosilci nastanjeni s svojimi starši ali z odraslim družinskim članom, ki je zanje odgovoren po zakonu ali običajih ⇒ , pod pogojem, da je to v največji koristi zadevnih mladoletnikov ⇐.
- 4. Države članice zagotovijo, da se prosilce premešča iz enega nastavitvenega objekta v drugega, samo če je potrebno. Države članice prosilcem zagotovijo možnost, da o premestitvi in novem naslovu obvestijo svoje pravne svetovalce.
- 5. Osebe, ki delajo v nastanitvenih centrih, so ustrezno usposobljene in jih zavezuje načelo tajnosti, kot ga opredeljuje ~~nacionalno pravo~~ ☒ nacionalna zakonodaja ☒ , glede vseh informacij, ki jih pridobijo pri svojem delu.
- 6. Države članice lahko prosilce prek svetovalnega odbora ali sveta, ki zastopa stanovalce, vključijo v upravljanje materialnih pogojev in nematerialnih plati življenja v centru.
- 7. Pravnim svetovalcem ali zagovornikom prosilcev za azil in predstavnikom Visokega komisariata ZN za begunce ali nevladnih organizacij, ki jih ta določi in jih prizna zadevna država članica, se zagotovi dostop do namestitvenih centrov in drugih nastavitvenih kapacitet, da navedenim prosilcem za azil pomagajo. Omejitve tega dostopa so mogoče le zaradi varnosti centrov in kapacitet ~~ter~~ prosilcev za azil.

8. Države članice lahko $\Rightarrow$ v ustrezno utemeljenih primerih $\Leftarrow$ izjemoma za razumno obdobje, ki mora biti čim krajše, določijo drugačne modalitete materialnih pogojev za sprejem, kot jih določa ta člen, če:

(a) $\equiv$ je potrebna začetna ocena prosilčevih posebnih potreb; $\equiv$

~~materialni pogoji za sprejem, kot jih določa ta člen, niso na voljo na nekem geografskem območju,~~

(b) $\equiv$ so običajno razpoložljive nastanitvene kapacitete začasno polne; $\equiv$

(c) $\equiv$ je prosilec za azil ~~v priporu~~ $\boxtimes$ pridržan $\boxtimes$ ali zadržan na mejni kontroli.

Ti drugačni pogoji v vsakem primeru zadoščajo osnovnim potrebam.

Člen ~~15~~ 19

Zdravstveno varstvo

1. Države članice zagotovijo, da imajo prosilci potrebno zdravstveno varstvo, ki vključuje vsaj nujno oskrbo in osnovno zdravljenje bolezni $\Rightarrow$ ali duševnih motenj $\Leftarrow$.
2. Države članice prosilec s posebni potrebami zagotovijo potrebno zdravstveno ali drugo pomoč ~~prosilec s posebnimi potrebami~~ $\Rightarrow$, vključno z ustreznim psihološkim zdravljenjem, če je potrebno, pod enakimi pogoji kot državljanom. $\Leftarrow$

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

POGLAVJE III

OMEJITEV ALI UKINITEV $\boxtimes$ MATERIALNIH $\boxtimes$ POGOJEV ZA SPREJEM

Člen ~~16~~ 20

Omejitev ali ukinitvev $\boxtimes$ materialnih $\boxtimes$ pogojev za sprejem

1. Države članice lahko omejijo ~~ali ukinejo~~ $\boxtimes$ materialne $\boxtimes$ pogoje za sprejem ~~☞ naslednjih primerih:~~
~~(a)~~ če prosilec za azil:

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

- (a) ~~ne~~ zapusti kraj bivanja, ki ga določi pristojni organ, ne da bi ga o tem obvestil ali, če se zahteva, brez dovoljenja, ali
- (b) ~~ne~~ ne izpolnjuje obveznosti javljanja ali zahteve glede obveščanja ali udeležbe pri osebnih razgovorih v zvezi z azilnim postopkom v razumnem obdobju, ki ga določa ~~nacionalno pravo~~ ☒ nacionalna zakonodaja ☒, ali
- (c) ~~ne~~ je že vložil prošnjo v isti državi članici.
-

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

⇒ novo

Če se prosilec izsledi ali se prostovoljno javi pristojnemu organu, se na podlagi razlogov za izginotje sprejme ustrezno utemeljeno odločitev o ponovni uvedbi pravice do nekaterih ali vseh ☒ omejenih ☒ ☒ materialnih ☒ pogojev za sprejem~~u~~.

~~(b) če je prosilec prikril finančna sredstva in je zato imel neupravičeno korist od materialnih pogojev za sprejem.~~

↓ novo

2. Države članice lahko omejijo ali ukinejo materialne pogoje za sprejem, če je prosilec prikril finančna sredstva in je zato imel neupravičeno korist od materialnih pogojev za sprejem.
-

↓ 2003/9/ES

~~Če se izve, da je prosilec imel dovolj sredstev za kritje materialnih pogojev za sprejem in zdravstveno varstvo, ko so bile te temeljne potrebe pokrite, države članice lahko od prosileca za azil zahtevajo povračilo.~~

~~2. Države članice lahko odrečejo pogoje, če prosilec za azil ni uspel dokazati, da je zaprosil za azil takoj, ko je bilo to praktično izvedljivo po prihodu v navedeno državo članico.~~

↓ 2003/9/ES

3. Države članice lahko določijo sankcije, ki se uporabljajo za hude kršitve pravil v nastanitvenih centrih in za hudo nasilno vedenje.

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

⇒ novo

4. Odločitve o omejitvi ☒ ali ☒ ukinitvi ~~ali odreku~~ ☒ materialnih ☒ pogojev za sprejem ali sankcijah iz odstavkov 1, 2 in 3 se sprejmejo posamično, objektivno in nepristransko ter se navedejo razlogi. Odločitve temeljijo na posebnem položaju prizadete osebe, zlasti v zvezi z osebami iz člena ~~1721~~, ob upoštevanju načela proporcionalnosti. V vseh primerih države članice zagotovijo ⇒ ~~eksistenco~~, ⇒ dostop do nujne zdravstvene oskrbe ⇒ in osnovno zdravljenje bolezni ali duševnih motenj ⇒.

↓ 2003/9/ES

5. Države članice zagotovijo, da materialni pogoji za sprejem niso ukinjeni ali omejeni, dokler ni sprejeta negativna odločitev.

POGLAVJE IV

DOLOČBE GLEDE OSEB S POSEBNIMI POTREBAMI

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

⇒ novo

Člen ~~1721~~

Splošno načelo

1. Države članice ~~pri prenosu določb iz Poglavja II v zvezi z materialnimi pogoji za sprejem in zdravstvenim varstvom v nacionalnem pravu~~ ⇒ v nacionalni zakonodaji za izvajanje te direktive ⇒ upoštevajo poseben položaj ⇒ oseb s posebnimi potrebami. ⇒ ~~Ranljive~~ osebe, kot so mladoletniki, mladoletniki brez spremstva, prizadete osebe, starejši ljudje, nosečnice, neporočeni starši z mladoletnimi otroki ⇒, žrtve trgovine z ljudmi, osebe s psihološkimi težavami ⇒ in osebe, ki so preživele mučenje, posilstvo ali druge hude oblike psihološkega, fizičnega ali spolnega nasilja ⇒, se vedno štejejo za osebe s posebnimi potrebami ⇒.

↓ novo

2. Države članice v nacionalni zakonodaji vzpostavijo postopke, da bodo takoj, ko se vloži prošnja za mednarodno zaščito, določile, ali ima prosilec posebne potrebe, in navedle vrsto teh potreb. Države članice ves čas trajanja azilnega postopka zagotavljajo podporo posameznikom s posebnimi potrebami in poskrbijo za ustrezno spremljanje njihovega položaja.

↓ 2003/9/ES

⇒ novo

~~2. Odstavek 1 se uporablja samo za osebe, za katere se po individualni oceni njihovega položaja ugotovi, da imajo posebne potrebe.~~

Člene ~~18~~22

Mladolletniki

1. Pri izvajanju določb te direktive, ki se nanašajo na mladoletnike, je primarna skrb držav članic največja korist otroka. ⇒ Države članice zagotovijo primeren življenjski standard za fizični, duševni, duhovni, moralni in socialni razvoj otroka. ⇐

↓ novo

2. Države članice pri ocenjevanju največje koristi otroka ustrezno upoštevajo zlasti naslednje dejavnike:
- (a) možnosti ponovne združitve družine;
 - (b) dobro počutje in socialni razvoj mladoletnika, zlasti ob upoštevanju njegovega etničnega, verskega, kulturnega in jezikovnega ozadja;
 - (c) vprašanja glede varnosti in zaščite, zlasti ko obstaja tveganje, da bo otrok žrtev trgovine z ljudmi;
 - (d) poglede mladoletnika v skladu z njegovo/njeno starostjo in zrelostjo.
3. Države članice zagotovijo, da imajo mladoletniki dostop do prostočasnih dejavnosti, vključno z igro in rekreativnimi dejavnostmi, ki so primerne njihovi starosti, v prostorih in nastanitvenih centrih iz člena 18 (1)(a) in (b).

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

⇒ novo

- 42 Države članice mladoletnikom, ki so bile žrtve kakršnih koli zlorab, zanemarjanja, izkoriščanja, mučenja ali krutega, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali ki so trpeli zaradi oboroženih spopadov, zagotovijo dostop do rehabilitacije in zagotovijo, da se po potrebi organizira ustrezno psihološko zdravljenje in zagotovi strokovno svetovanje.

Mladolletniki brez spremstva

1. Države članice čimprej sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da mladolletnike brez spremstva zastopajo zakoniti skrbniki ali, če je potrebno, organizacija, ki je odgovorna za skrb za mladolletnike in njihovo dobrobit ☒ dobro počutje ☒ , ali kaki drugi ustrezni zastopniki. Ustrezni organi opravljajo redno ocenjevanje.
2. ~~Mladolletne osebe~~ ☒ Mladolletniki brez spremstva ☒ , ki zaprosijo za ~~azil~~ ☒ ⇒ mednarodno zaščito ☒ , se od trenutka, ko jim je dovoljen vstop na ozemlje, do trenutka, ko morajo zapustiti državo članico gostiteljico, v kateri je bila vložena prošnja za ~~azil~~ ☒ ⇒ mednarodno zaščito ☒ ali jo obravnavajo, namestijo:
 - (a) z odraslimi sorodniki;
 - (b) v rejniški družini;
 - (c) v nastanitvenih centrih s posebno oskrbo za mladolletnike;
 - (d) v drugih nastanitvenih kapacitetah, primernih za mladolletnike.

Države članice lahko mladolletnike brez spremstva, ki so stari 16 let in več, nastanijo v nastanitvene centre za odrasle prosilce za azil.

Če je le mogoče, je treba brate in sestre obdržati skupaj, upoštevajoč največjo korist prizadetega mladolletnika in zlasti njegove ali njene starosti ter zrelosti. Spremembe bivališč mladolletnikov brez spremstva se omejuje na najmanjšo možno mero.

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)
⇒ novo

3. ⇒ Države članice vzpostavijo postopke v nacionalni zakonodaji za izsleditev družinskih članov mladolletnika brez spremstva. ~~Države članice si za varstvo največje koristi mladolletnika brez spremstva prizadevajo. Čimprej ⇒ po vložitvi prošnje za mednarodno zaščito začnejo izsledovati člane njegove ali njene družine~~ ☒ mladolletnika brez spremstva ☒ ⇒ , pri čemer upoštevajo njegovo največjo korist ☒ . Če bi lahko bilo ogroženo življenje ali integriteta mladolletnika ali njegovih ali njenih bližnjih sorodnikov, zlasti če so ostali v izvorni državi, je treba poskrbeti, da se zagotovi zaupno zbiranje, obdelava in razširjanje informacij o teh osebah, tako da se ne ogrozi njihova varnost.

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)
⇒ novo

4. Osebe, ki delajo z mladolletniki brez spremstva, ☒ so prejele ustrezno usposabljanje ☒ ~~morajo imeti ali prejemati ustrezno usposabljanje~~ v zvezi z njihovimi potrebami ⇒ in se še naprej usposabljaajo ☒ , zavezuje pa jih načelo

tajnosti, kot ga opredeljuje ~~nacionalno pravo~~ ☒ nacionalna zakonodaja ☒ , glede vseh informacij, ki jih pridobijo pri svojem delu.

Člene ~~2024~~

Žrtve mučenja in nasilja

1. Države članice zagotovijo, da so osebe, ki so preživele mučenja, posilstvo ali druga huda nasilna dejanja, ~~po potrebi~~ deležne potrebnega zdravljenja poškodb, ki so jih povzročila prej omenjena dejanja ☒ , zlasti da imajo dostop do rehabilitacije, ki omogoča zdravniško in psihološko zdravljenje ☒.

☒ novo

2. Osebe, ki delajo z žrtvami mučenja, so prejele ustrezno usposabljanje v zvezi z njihovimi potrebami in se še naprej usposabljaajo ter jih glede vseh informacij, ki jih pridobijo pri svojem delu, zavezujejo pravila tajnosti iz zadevne nacionalne zakonodaje.

☒ 2003/9/ES (prilagojeno)
☒ novo

POGLAVJE V

PRITOŽBE

Člen ~~24~~25

Pritožbe

1. Države članice zagotovijo, da je na ~~negativne~~ odločitve v zvezi z zagotovitvijo ☒ , ukinitvijo ali omejitvijo ☒ pravic po tej direktivi ali sklepov, sprejetih po členu 7, ki individualno vplivajo na prosilce za azil, možna pritožba po postopkih, določenih v ~~nacionalnem pravu~~ ☒ nacionalni zakonodaji ☒ . Vsaj na zadnji instanci se zagotovi možnost pritožbe ali revizije ☒ , dejansko in pravno, ☒ pred sodnim organom.

☒ novo

2. Države članice zagotovijo dostop do pravne pomoči in/ali zastopanja v zadevah iz odstavka 1. Takšna pravna pomoč in/ali zastopanje sta brezplačna, kadar prosilec za azil ne more plačati stroškov, ki so s tem povezani.

↓ 2003/9/ES
⇒ novo

2. Postopke za dostop do pravne pomoči ⇒ in/ali zastopanja ⇐ v takih primerih določa nacionalna zakonodaja.

POGLAVJE VI

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI SISTEMA ZA SPREJEM

~~Člen 22~~

~~Sodelovanje~~

~~Države članice redno informirajo Komisijo o podatkih v zvezi s številom oseb po spolu in starosti, za katere veljajo pogoji za sprejem, in zagotavljajo celovite informacije o vrsti, imenu in formatu dokumentov, predvidenih v členu 6.~~

↓ novo

Člen 26

Pristojni organi

Vsaka država članica obvesti Komisijo o organih, ki so pristojni za izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz te direktive. Države članice obvestijo Komisijo o kakršnih koli spremembah v zvezi s temi organi.

↓ 2003/9/ES
⇒ novo

~~Člen 23~~ Člen 27

Sistem za usmerjanje, spremljanje in nadzor

1. Države članice ob ustreznem upoštevanju svoje ustavne ureditve ⇒ vzpostavijo ustrezne mehanizme za ⇐ zagotovitve veje uvedbe ee usmerjanja, spremljanja in nadzora ravni pogojev za sprejem.

↓ novo

2. Države članice Komisiji vsako leto posredujejo ustrezne informacije z uporabo obrazca iz Priloge I, z začetkom [...]:
-

↓ 2003/9/ES
⇒ novo

Člen ~~24~~28

Osebj e in viri

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da zagotovijo, da organi in druge organizacije, ki izvajajo to direktivo, prejmejo potrebno temeljno usposabljanje v zvezi s potrebami moških in ženskih prosilcev.
2. Države članice dodelijo vire, potrebne v zvezi s sprejetimi nacionalnimi predpisi za izvajanje te direktive.

POGLAVJE VII

KONČNE DOLOČBE

Člen ~~25~~29

Poročila

⇒ Najpozneje do [...] ⇐ ~~Do 6. avgusta 2006~~ Komisija poroča Evropskemu svetu in Parlamentu o uporabi te direktive in predlaga potrebne spremembe.

Države članice Komisiji pošljejo vse informacije, ki so primerne za pripravo poročila, vključno s statističnimi podatki, predvidenimi v členu 27(2) ~~22~~, do ~~6. februarja 2006~~ ⇒ [...] ⇐.

Po predložitvi poročila Komisija poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te direktive vsaj vsakih pet let.

Člen ~~26~~30

Prenos

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s ~~to~~ direktivo, najpozneje do ~~6. februarja 2005~~ ☒ členi [...] [členi, ki so bili vsebinsko

spremenjeni v primerjavi s prejšnjo direktivo] in Prilogo I ~~najpozneje najkasneje~~ do [...] ☒. ~~O tem takoj obvestijo Komisije, takoj~~ ☒ sporočijo besedilo navedenih predpisov in korelacijsko tabelo med navedenimi predpisi in to direktivo ☒.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice. ☒ Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklici na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, razlagajo kot sklici na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice. ☒

2. Države članice ~~Komisiji~~ ☒ sporočijo ~~Komisiji~~ ☒ besedila ☒ temeljnih ☒ določb ~~nacionalnih predpisov~~ ☒ nacionalne zakonodaje ☒, ki jih sprejmejo na področju ~~zvezi z izvajanjem~~ ☒, ki ga ureja ☒ ~~tae~~ direktivae.

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

Člen 31

Razveljavitev

Direktiva 2003/9/ES se razveljavi z [dnem po datumu, ki je določen v prvem odstavku člena 30(1) te direktive] brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv iz dela B Priloge II v ~~nacionalno pravo~~ ☒ nacionalno zakonodajo ☒.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

↓ 2003/9/ES (prilagojeno)

Člen ~~27~~32

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati ~~z~~ ☒ dvajseti ☒ danem ☒ po ☒ objavi~~e~~ v *Uradnem listu Evropske unije*.

☒ Členi [...] [*členi, ki niso spremenjeni v primerjavi s predhodno direktivo*] in Priloga I se uporabljajo od [dneva po datumu, ki je določen v prvem pododstavku člena 30(1)]. ☒

Člen ~~28~~33

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice ~~v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske unije~~.

V [...]

Za Evropski parlament
Predsednik
[...]

Za Svet
Predsednik
[...]

PRILOGA I

Obrazec za poročanje o informacijah, ki jih vsako leto pošljejo države članice v skladu s členom 27(2) Direktive [...]/.../ES]

1. Navedite skupno število oseb v vaši državi članici, razdeljenih po spolu in starosti, za katere trenutno veljajo pogoji za sprejem iz člena 3(1) Direktive [...]/.../ES]. Za vsako tako osebo navedite, ali je prosilec za azil ali družinski član, kakor je opredeljeno v členu 2(c) Direktive [...]/.../EC].

2. Prosimo, da na podlagi člena 21 Direktive [...]/.../ES] predložite statistične podatke o ugotovljenem številu prosilcev za azil s posebnimi potrebami, razdeljene po naslednjih skupinah oseb s posebnimi potrebami:

- mladoletniki brez spremstva
- prizadete osebe
- starejši ljudje
- nosečnice
- neporočeni starši z mladoletnimi otroki
- osebe, ki so preživele mučenje, posilstvo ali druge hude oblike psihološkega, fizičnega ali spolnega nasilja
- žrtve trgovine z ljudmi
- osebe s psihološkimi težavami
- drugi (prosimo, pojasnite)

3. Predložite podrobne informacije glede dokumentov iz člena 6 Direktive [...]/.../EC], zlasti vključno z vrsto, imenom in formatom teh dokumentov.

4. Kar zadeva člen 15 Direktive [.../.../ES], navedite skupno število prosilcev za azil v vaši državi članici, ki imajo dostop do trga dela, in skupno število tistih, ki so trenutno zaposleni, razdeljeno po gospodarskih sektorjih. Če je dostop na trg dela prosilcev za azil povezan s kakršnimi koli posebnimi pogoji, prosimo, da podrobno navedete takšne omejitve.

5. Kar zadeva člen 17(5) Direktive [.../.../ES], podrobno opišite vrsto materialnih pogojev za sprejem, vključno z denarno vrednostjo, in način njihovega zagotavljanja (tj. kateri materialni pogoji za sprejem se zagotavljajo v naravi, denarju, kot kuponi ali kot kombinacija teh elementov) ter navedite višino dodatka za dnevne izdatke za prosilce za azil.

6. Kar zadeva člen 17(5) Direktive [.../.../ES], navedite vrsto in znesek socialne pomoči, ki je na voljo prosilcem za azil, ter v odgovor vključite navedbo najnižjih zneskov socialne pomoči, ki jo države članice ponujajo državljanom, ki takšno pomoč potrebujejo. Če se socialna pomoč, ki je na voljo prosilcem za azil, razlikuje od socialne pomoči, ki je na voljo državljanom, navedite razloge za te razlike.

PRILOGA II

Del A

Razveljavljena direktiva (iz člena 31)

Direktiva Sveta 2003/9/ES

(UL L 31, 6.2.2003, str. 18)

Del B

Časovna omejitev prenosa v nacionalno zakonodajo (iz člena 30)

Direktiva	Časovna omejitev prenosa
2003/9/ES	6. februar 2005

PRILOGA III

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 2003/9/ES	Ta direktiva
člen 1	člen 1
člen 2, uvodno besedilo	člen 2, uvodno besedilo
člen 2(a) do (c)	člen 2(a) do (c)
člen 2(d), uvodno besedilo ter točki (i) in (ii)	člen 2(d), uvodno besedilo ter točki (i) in (ii)
–	člen 2(c), točke (iii), (iv) in (v)
člen 2(e) in (f)	–
člen 2(g)	člen 2(g)
–	člen 2(h)
člen 2(h)	člen 2(i)
člen 2(i)	člen 2(j)
člen 2(j)	člen 2(k)
člen 2(k)	člen 2(l)
člen 2(l)	člen 2(m)
člen 3	člen 3
člen 4	člen 4
člen 5	člen 5
člen 6(1), prvi pododstavek	člen 6(1), prvi pododstavek
člen 6(1), drugi pododstavek	člen 6(1), tretji pododstavek
člen 6(2) do (5)	člen 6(2) do 6(5)
člen 7(1) in (2)	člen 7(1) in (2)
člen 7(3)	–
člen 7 (4) do (6)	člen 7(3) do (5)
–	člen 8

—	člen 9
—	člen 10
—	člen 11
člen 8	člen 12
člen 9	člen 13
člen 10(1)	člen 14(1)
člen 10(2)	člen 14(2), prvi pododstavek
—	člen 14(2), drugi pododstavek
člen 10(3)	člen 14(3)
člen 11(1)	—
—	člen 15(1)
člen 11(2)	člen 15(2)
člen 11(3)	člen 15(3)
člen 11(4)	—
člen 12	člen 16
člen 13(1) do (4)	člen 17(1) do (4)
člen 13(5)	—
—	člen 17(5)
člen 14(1)	člen 18(1)
člen 14(2), uvodno besedilo in prvi pododstavek	člen 18(2), uvodno besedilo in prvi pododstavek
—	člen 18(2), drugi pododstavek
člen 14(2), drugi pododstavek	člen 18(2), tretji pododstavek
člen 14(3) do (7)	člen 18(3) do (7)
člen 14(8), uvodno besedilo	člen 18(8), uvodno besedilo
člen 14(8), prvi pododstavek, prva alineja	člen 18(8), prvi pododstavek, točka (a)
člen 14(8), prvi pododstavek, druga alineja	—

člen 14(8), prvi pododstavek, tretja in četrta alinea	člen 18(8), prvi pododstavek, točki (b) in (c)
člen 14(8), drugi pododstavek	člen 18(8), drugi pododstavek
člen 15	člen 19
člen 16(1), uvodno besedilo	člen 20(1), uvodno besedilo
člen 16(1)(a)	—
člen 16(1)(a), prva, druga in tretja alinea	člen 20(1), točke a, b in c
člen 16(1)(b), prvi pododstavek	—
—	člen 20(2), prvi pododstavek
člen 16(1)(b), drugi pododstavek	člen 20(2), drugi pododstavek
člen 16(2)	—
člen 16(3) do (5)	člen 20(3) do (5)
člen 17(1)	člen 21(1), prvi pododstavek
	člen 21(1), drugi pododstavek
člen 17(2)	—
—	člen 21(2)
člen 18(1)	člen 22(1)
—	člen 22(2) in (3)
člen 18(2)	člen 22(4)
člen 19	člen 23
člen 20	člen 24(1)
—	člen 24(2)
člen 21(1)	člen 25(1)
—	člen 25(2), prvi pododstavek
člen 21(2)	člen 25(2), drugi pododstavek
člen 22	—
—	člen 26

člen 23

—

člen 24

člen 25

člen 26

—

člen 27

—

člen 28

—

—

—

člen 27(1)

člen 27(2)

člen 28

člen 29

člen 30

člen 31

člen 32, prvi pododstavek

člen 32, drugi pododstavek

člen 33

Priloga I

Priloga II

Priloga III